

คุณลักษณะที่สำคัญของตัวละครเอก

การศึกษาเรื่องการนำเสนอภาพตัวละครเอกในละครโทรทัศน์ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการจัดลำดับคุณลักษณะที่สำคัญของตัวละครเอก ซึ่งเป็นการพิจารณาจากสิ่งที่ปรากฏ [existence] ในเรื่องของ อายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพทางสมรส สถานภาพทางชนชั้น ถิ่นฐานเดิม บุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยใจคอ รวมทั้งการพิจารณาโครงเรื่องและการนำเสนอจุดจบของตัวละครว่าเป็นลักษณะ happy ending หรือ tragedy ซึ่งสามารถบอกในเรื่องการจัดลำดับความสำคัญได้ โดยในการวิเคราะห์จะแบ่งละครออกตามแก่นเรื่องที่ปรากฏเป็น 2 กลุ่มคือ เพื่อเปรียบเทียบการนำเสนอตัวละครของทั้ง 2 กลุ่มตามวัตถุประสงค์ข้อสอง

1. แก่นเรื่องเกี่ยวกับความรัก

กลุ่มละครที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักมี 8 เรื่อง ในจำนวนนี้เป็นความรักระหว่างหนุ่มสาว 6 เรื่องความรักระหว่างสามี ภรรยา 1 เรื่อง และความรักระหว่างแม่-ลูก 1 เรื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความรักระหว่างหนุ่มสาว

ละครที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักระหว่างหนุ่มสาวมี 6 เรื่องคือ คุณหญิงพวงแข คนละโลก คุณหญิงจอมแก่น ซิงช้าชาลี นางฟ้ากับซาตาน และยามเมื่อลมพัดหวาน

เรื่องคุณหญิงพวงแข

ตัวละคร	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ชนชั้น	ถิ่นฐานเดิม	บุคลิกภาพ	ลักษณะนิสัยใจคอ
อนุจิต	25-30 ปี	ปริญญาตรี	นักธุรกิจ	หม้าย	กลาง ค่อนข้าง สูง	กทม.	หล่อ คุ้ย	กตัญญู รับผิดชอบ มีน้ำใจ
วรุณสุภา	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	เลขานุการ	โสด	กลาง ค่อนข้าง สูง	กทม.	ผู้หญิง— ทำงาน คล่อง	กตัญญู อดทน มีน้ำใจ
คุณหญิงพวงแข	60-65 ปี	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	หม้าย	กลาง ค่อนข้าง สูง	กทม.	เป็นผู้ใหญ่น้ำ เค๋วาร์พ	มีน้ำใจ มีเมตตา

ละครเรื่อง "คุณหญิงพวงแข" มีแก่นเรื่องหลักเกี่ยวกับความรักระหว่างหนุ่มสาว แก่นเรื่องรองเกี่ยวกับความรักระหว่างพ่อ แม่ ลูก

มีโครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในเรื่องความรัก และการเอาชนะปัญหาเหล่านั้น จนความรักสุขสมหวัง โดยอาศัยเครื่องมือในการเอาชนะปัญหาเหล่านั้น เช่น คุณงามความดีของตัวละครเอก การให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำจากผู้ใหญ่ซึ่งมีประสบการณ์และผ่านโลกมามากกว่า ตลอดจนการเลื่อนชั้นทางสังคม (โดยการค้นพบพ่อแม่ที่แท้จริง) ของฝ่ายหญิงให้มาอยู่ในชนชั้นเดียวกับฝ่ายชาย

ละครได้ให้ตัวละครมีความสุขสมหวังในตอนจบ โดยละครนำเสนอว่า เพราะทั้งอนุจิต วรุณสุภา และคุณหญิงพวงแขเป็นตัวละครที่มีจิตใจดี มีคุณธรรม กล่าวคือ อนุจิตเป็นคนกตัญญูต่อคุณหญิงพวงแขผู้เป็นป้า วรุณสุภาเป็นคนกตัญญูต่อผู้มีพระคุณและเป็นคนมีน้ำใจ ส่วนคุณหญิงพวงแขเป็น

ผู้ใหญ่ที่มีเมตตา หวังดี และคอยช่วยเหลือลูกหลานเสมอ เธอจึงมีชีวิตที่เป็นสุขในตอนจบ ส่วน
อนุจิตและวรุณษุพาก็มีชีวิตที่ดีและมีความสุขสมหวังในความรัก

การจัดลำดับสิ่งสำคัญในละครเรื่องนี้ สิ่งสำคัญที่สุดคือการเป็นคนดี ดังเช่นวรุณษุพาที่
สามารถเอาความดีของตนชนะใจผู้อื่นได้ ส่วนสิ่งสำคัญรองลงมาคือเรื่องของพื้นฐานตัวละคร
ตลอดจนเรื่องของชนชั้น ซึ่งหลงเหลือตกค้างมาจากระบบศักดินา จะเห็นได้ว่าความรักของ
วรุณษุพาอาจจะไม่สมหวังก็ได้ หากยังคงเป็นวรุณในฐานะคนใช้ ไม่ใช่คุณวรุณษุพาผู้มีชาติตระกูลดี
ฐานะมั่งคั่ง รวมถึงการได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ สิ่งเหล่านี้ทำให้เธอเท่าเทียมกับอนุจิตทุก
ประการ

เรื่องคนละโลก

ตัวละคร	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ชนชั้น	ถิ่นฐานเดิม	บุคลิกภาพ	ลักษณะใจคอ
ชิเบต	25-30 ปี	มัธยมฯ	ค้าขาย เสพติด	แต่งงาน	กลาง ค่อนข้าง สูง	ตจว.	หล่อ ดุดี	กตัญญู มีน้ำใจ โหดเหี้ยม
คลเม- ชลา	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	ผู้บริหาร โรงแรม	แต่งงาน	สูง	กทม.	ผู้หญิง- ทำงาน คล่อง	มีน้ำใจ อดทน
กานน	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	ผู้บริหาร โรงแรม	โสด	สูง	กทม.	หล่อ เป็นผู้ดี สำอองค์	เป็นโรครจิต โหดร้าย
ปราวณ	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	ไม่มี อาชีพ	แต่งงาน	สูง	กทม.	หล่อ เป็นผู้ดี สำอองค์	เห็นแก่ตัว ไม่จริงใจ

ละครเรื่อง "คนละโลก" เป็นแก่นเรื่องหลักเกี่ยวกับความรัก แก่นเรื่องรองเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา

โดยมีโครงเรื่องเกี่ยวกับช่องว่างระหว่างชนชั้น คนรวยกับคนจน ความรักที่เกิดขึ้นของบุคคลจากต่างชนชั้นกัน ก่อให้เกิดความขัดแย้งของตัวละคร อย่างเช่น ชิเบตกับคลเมชลาซึ่งไม่มีทางจะมีความสุขสมหวัง

จุดจบของตัวละครเป็นแบบ tragedy เนื่องจากชิเบตใช้วิธีการเลื่อนชั้นทางสังคม

โดยการมีอาชีพที่ผิดกฎหมายและผิดศีลธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ ละครได้นำเสนอถึง
อุดมการณ์ศักดินา และความแตกต่างระหว่างชนชั้นสูงกับชนชั้นต่ำ ที่ไม่มีวันจะมาหลอมรวมกันได้
ไม่ว่าจะอาศัยความรัก หรือการได้เลื่อนชั้นทางสังคมก็ตาม โดยพื้นฐานและโลกทัศน์ที่ต่างกันของ
ทั้งสองชนชั้น ถู้นำเสนอผ่านตัวละครคือ ฮีเบตและคลเมฆลา

สิ่งสำคัญที่ละครนำเสนอคือ ค่านิยมการประพฤติปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งเป็น
สิ่งแสดงถึงการเป็นคนดี มีคุณธรรม ไม่ทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ดังเช่น ฮีเบตต้องตายเพราะ
ผลจากการมีอาชีพค้ายาเสพติดของเขา

เรื่องคุณหญิงจอมแก่น

ตัวละคร	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ชั้นชั้น	ถิ่นฐานเดิม	บุคลิกภาพ	ลักษณะนิสัยใจคอ
อนัญ-ชนินทร์	20 ปีเศษ	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	โสด	สูง	กทม.	หล่อ ดุติ	มีน้ำใจ
กานติมา	17-19 ปี	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	โสด	สูง	กทม.	แก่น กล้า คล่อง	เอาแต่ใจแต่ ก็จิตใจดี

ละครเรื่อง "คุณหญิงจอมแก่น" เป็นแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรัก โดยมีโครงเรื่องคือความขัดแย้งระหว่างหนุ่มสาว แต่ท้ายที่สุดก็จบลงด้วยความสุขสมหวังของทั้งคู่ ปัญหาทุกอย่างคลี่คลายลงได้ด้วยความเข้าใจกัน และจบลงได้ด้วยการแต่งงาน

สิ่งสำคัญที่ละครนำเสนอคือ ค่านิยมเรื่องการแต่งงานของผู้หญิง ซึ่งนำเสนอผ่านกานติมา เธอได้รับการขุดเกลากิริยามารยาทเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการแต่งงาน การแต่งงานเป็นเป้าหมายที่ได้รับการสนับสนุนจากตัวละครอื่น เช่นที่สะท้อนผ่านบทสนทนาของท่านหญิงชลาภิทรว่า

"ฉันใกล้จะนอนตาหลับแล้ว หญิงกานเป็นฝั่งเป็นฝาไปชะคน ตายไปก็คุ้ม"

ลักษณะนิสัยแก่นแก้วคล้ายผู้ชายของกานติมาไม่ได้รับการสนับสนุน เพราะจะทำให้เธอไม่ได้แต่งงาน เธอจึงต้องผ่านการขุดเกลากิริยามารยาท

เรื่องชิงช้าชาลี

ตัวละคร	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ชั้น	ถิ่นฐานเดิม	บุคลิกภาพ	ลักษณะนิสัยใจคอ
คำไท	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	นักศึกษา	โสด	กลาง	ตจว.	หล่อ ต่ำต้อย เจียมตัว	จริงจัง มีน้ำใจ
วัลย์ชาลี	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	นักศึกษา	โสด	กลาง	ตจว.	แก่น กล้า คล่อง	มีน้ำใจ กตัญญู จริงจัง
ช่อมะลิ	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	นักศึกษา	โสด	กลาง	ตจว.	เรียวร้อย อ่อนโยน	จริงจัง มีน้ำใจ
บุหงา- สำหรับ	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	นักศึกษา	โสด	กลาง	ตจว.	เรียวร้อย อ่อนโยน	จริงจัง มีน้ำใจ
ปาล์ม	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	นักศึกษา	โสด	กลาง ค่อนข้าง สูง	กทม.	หล่อ คู้ดี	เกเร เอาแต่ใจ แต่ก็มีน้ำใจ และจริงจัง
การ์นต์	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	นักศึกษา	โสด	ต่ำ	ตจว.	หล่อ คู้ดี น่าเชื่อถือ	ทะเยอ- ทะยาน เห็นแก่ตัว
กรอง- ทอง	60-65 ปี	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	หม้าย	กลาง	กทม.	เป็นผู้ใหญ่ น่าเคารพ	มีเมตตา

ประวัติผู้เขียน

นางสาวศศิลักษณ์ แจ่มสุข เกิดวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2513 จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2534 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2535

ละครเรื่อง "ชิงช้าชาลี" เป็นแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักทั้งระหว่างหนุ่มสาว และพ่อ แม่

ลูก

โครงเรื่องได้นำเสนอความแตกต่างระหว่างสังคมในเมือง กับชนบท ซึ่งสังคมในชนบทคือตัวแทนของความจริงใจ ความดี ซึ่งจะทำให้เกิดความสุข ในขณะที่สังคมในเมือง คือศูนย์กลางแห่งความรู้และความเจริญ แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีความเห็นแก่ตัว เอารัดเอาเปรียบ ไม่มีความสุข และในที่สุดตัวละครที่มีความสุข คือตัวละครที่ดำเนินชีวิตตามแบบชนบท แต่ในขณะที่เดียวกันก็เลือกหยิบแต่สิ่งดีๆจากในเมือง เช่น การศึกษา

คำไทและวัลย์ชาลีมีความสุขสมหวังในตอนจบเพราะทั้งคู่ต่างก็เป็นคนดี คำไทเป็นคนจริงใจและปรารถนาดีต่อเพื่อน ให้อภัยเพื่อนได้เสมอ ส่วนชาลีถึงแม้จะผิดหวังจากการันต์แต่ท้ายที่สุดก็ได้สมหวังในรักกับคำไท กรองทองเป็นผู้ใหญ่ที่ให้ความเมตตา และให้คำแนะนำต่อลูกหลานเสมอ เธอจึงได้รับความเคารพจากลูกหลานตอบแทน

สิ่งสำคัญที่สุดที่ละครเรื่องนี้ได้นำเสนอคือ ความเป็นคนดี จริงใจ มีความปรารถนาดีต่อผู้อื่นเสมอ ดังเช่น คำไท วัลย์ชาลีและพี่ๆ รวมถึงการที่สังคมให้อภัยปาล์มที่ได้กลับมาเป็นคนดีอีกครั้ง สิ่งสำคัญรองลงมาคือ ค่านิยมในเรื่องการศึกษา การที่คำไท วัลย์ชาลีและพี่ๆได้เข้ามาสัมผัสชีวิตในกรุงเทพฯ เพราะต้องการศึกษาหาความรู้ แต่การมีความรู้สูงนั้น ก็ต้องควบคู่กับการมีคุณธรรมด้วย เพราะถึงแม้จะเรียนเก่งอย่างการันต์ แต่ถ้าเห็นแก่ตัวและเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ก็ยากที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้

เรื่องนางฟ้ากับชาตาน

ตัวละคร	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ชั้นชั้น	ถิ่นฐานเดิม	บุคลิกภาพ	ลักษณะนิสัยใจคอ
กร้าว	25-30 ปี	ปริญญาตรี	นักธุรกิจ	โสด	กลาง ค่อนข้าง สูง	กทม.	หล่อ หูดี	อาฆาต- พยาบาท มีน้ำใจ
อนุช	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	ทำทาร์	โสด	กลาง	กทม.	ผู้หญิง- ทำงาน คล่อง	กตัญญู อดทน มีน้ำใจ เสียสละ

ละครเรื่อง "นางฟ้ากับชาตาน" เป็นแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักระหว่างหนุ่มสาว โดยมีโครงเรื่องคือ ความแค้นระหว่าง 2 ตระกูลที่ขัดแย้งกัน ฝ่ายพระเอกของตระกูลศุภกานต์ ได้สะสมความแค้น และไปแก้แค้นกับบรรดาลูกๆ ของตระกูลวิชเวทย์ แต่ความดีของนางเอกก็ทำให้เอาชนะอุปสรรคปัญหาทุกอย่างได้ (แม้กระทั่งความหมายจากชื่อเรื่องคือ ความเป็นคนดีของอนุชเปรียบกับนางฟ้า สามารถเอาชนะได้แม้กระทั่งชาตาน ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบความร้ายกาจของกร้าว) จนในที่สุดทั้งคู่ก็มีความสุขสมหวังในความรัก

สิ่งสำคัญที่ละครนำเสนอคือ ความเป็นคนดี โดยเฉพาะอนุช ทำให้เอาชนะทุกอย่างได้ และมีความสุขสมหวังในตอนจบ อนุชได้แต่งงาน ได้สมหวังในความรัก สามารถคลี่คลายปัญหาโดยการเอาชนะใจพระเอก โดยใช้ความดีคือการประพฤติตัวดี เป็นหญิงที่ดี รู้จักงานบ้านงานเรือน ความอดทนต่อความก้าวร้าวจากพระเอก เสียสละต่อครอบครัวโดยยอมแต่งงานกับกร้าว การกระทำของอนุชได้รับการสนับสนุน จากการศึกษาที่เธอได้รับผลตอบแทนที่ดี ส่วนกร้าว ถึงแม้จะเคยก้าวร้าวอนุชและอาฆาตครอบครัววิชเวทย์ แต่เขาก็ต้องล้มเลิกความคิดเพราะความดีของอนุช การนำเสนอจุดจบของกร้าวให้มีความสุขสมหวัง แสดงว่าละครสนับสนุนผู้ที่ยอมรับผิด ตัวละครอื่นในเรื่องจึงให้อภัยเขาด้วย แต่ที่สำคัญคือ ละครได้นำเสนอตลอดมาว่ากร้าวเป็นคนนิสัยดีคนหนึ่งจากการที่เขา มีน้ำใจในการช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ

เรื่องยามเมื่อลมพัดหวาน

ตัวละคร	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ชนชั้น	ถิ่นฐานเดิม	บุคลิกภาพ	ลักษณะนิสัยใจคอ
ชง	26 ปี	ปริญญาตรี	เจ้าหน้าที่โรงแรม	โสด	กลาง	กทม.	หล่อ	มีน้ำใจ เป็นสุภาพบุรุษ
การบูร	24 ปี	ปริญญาตรี	เลขานุการ	โสด	กลาง	กทม.	ผู้หญิงทำงาน คล่อง	มีน้ำใจ เสียสละ

ละครเรื่อง "ยามเมื่อลมพัดหวาน" เป็นแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักระหว่างหนุ่มสาว โคร่งเรื่องมีว่าพระเอกกับนางเอกรักกันได้อย่างไร การพบกับอุปสรรคต่างๆ เช่น การที่แต่ละฝ่ายก็มีคนมาหลงรักเป็นจำนวนมาก ทำให้เข้าใจผิดซึ่งกันและกัน หรือการที่ฝ่ายพระเอกถูกกีดกันจากน้องชายของนางเอก เป็นต้น แต่ในที่สุดปัญหาและอุปสรรคทุกอย่างก็คลี่คลายและจบลงด้วยความสุขสมหวังของทั้งคู่

สิ่งสำคัญที่ได้รับการนำเสนอคือ คุณธรรมความดีของตัวละครเอก ละครนำเสนอว่าเป็นเพราะการบูรเป็นผู้หญิงที่ดี โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับตัวละครหญิงอื่นในเรื่อง เธอจะเป็นผู้ประพฤติดี ไม่ตามต่อผู้ชาย มีจิตใจโอบอ้อมอารี ไม่มีเล่ห์มารยา ส่วนชงเป็นผู้ชายที่เป็นสุภาพบุรุษ มีน้ำใจ มีคุณธรรม เช่นเมื่อเขาคิดว่าการบูรแต่งงานแล้ว เขาจึงพยายามตัดใจจากเธอ สิ่งตอบแทนที่ตัวละครได้รับก็คือความสุขสมหวังในตอนจบ

1.2 ความรักระหว่างสามี-ภรรยา

ละครที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักระหว่างสามี-ภรรยา มีเรื่องเดียวคือ

แม่พลอยหลง

เรื่องแม่พลอยหลง

ตัวละคร	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ชนชั้น	ถิ่นฐานเดิม	บุคลิกภาพ	ลักษณะนิสัยใจคอ
แหวน	17-19 ปี	ต่ำกว่ามัธยม	แม่บ้าน	แต่งงาน	ต่ำ	ตจว.	กล้า โผงผาง คล่อง เป็นแม่- บ้าน	กตัญญู จริงใจ ซื่อสัตย์ หยาบคาย ขี้ระแวง
ปวเรศ	30 ปีเศษ	สูงกว่าปริญญาตรี	แพทย์	แต่งงาน	กลาง	กทม.	หล่อ ดี	รับผิดชอบ มีน้ำใจ
รสนา	30 ปีเศษ	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	แต่งงาน	กลาง	กทม.	อ่อนโยน เป็นแม่- บ้าน	จริงใจ มีเมตตา

ละครเรื่อง "แม่พลอยหลง" เป็นแก่นเรื่องหลักเกี่ยวกับความรักระหว่างสามี ภรรยา มีโครงเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้งในครอบครัวระหว่างสามี ภรรยา อันเกิดมาจากพื้นฐานที่แตกต่างกัน ทั้งภูมิหลัง ชำติกำเนิด การศึกษาและอาชีพ แต่ในที่สุดเรื่องก็จบลงด้วยดีเพราะความรัก ความเข้าใจที่มีต่อกัน และที่สำคัญคือความเป็นคนจิตใจดีของแหวน

ละครได้ให้ตัวละครมีความสุขสมหวังในตอนจบ แหวนได้มีชีวิตครอบครัวที่เป็นสุขรวม

ถึงได้มีสถานภาพทางสังคมที่ขึ้นด้วย ทั้งนี้ละครได้นำเสนอว่าเป็นเพราะแหวนเป็นคนดี แหวนจึง
 ได้มีชีวิตที่ดี ส่วนปวเรศเป็นผู้ชายที่เป็นสุภาพบุรุษ รับผิดชอบ ให้อภัยในความผิดพลาดของแหวน
 ในที่สุดเขาจึงได้มีครอบครัวที่อบอุ่น และมีความสุข ส่วนรสนา ละครนำเสนอว่าเธอมีชีวิตที่มีความ
 สุข มีครอบครัวที่อบอุ่น เป็นเพราะเธอเป็นคนจิตใจดีมีเมตตา เป็นแม่บ้านที่ดี

การจัดลำดับสิ่งสำคัญในเรื่องนี้ สิ่งสำคัญที่สุดที่ละครนำเสนอ ผ่านทางตัวละครคือแหวน
 คือการเป็นผู้หญิงที่ดี เป็นแม่บ้านแม่เรือน มีความซื่อสัตย์ต่อสามี กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ มีความจริงใจ
 ถึงแม้จะโพงผาง ปากร้าย ไม่ยอมใคร แต่สิ่งเหล่านี้ก็ไม่สำคัญเท่าคุณลักษณะด้านดีของแหวน ทำ
 ให้เธอมีความสุขสมหวังในตอนจบ สิ่งสำคัญในอันดับรองลงมาคือ พื้นฐานของตัวละคร อย่างเช่น
 แหวนที่มาจากชนชั้นต่ำ ทำให้เธอเข้ากับปวเรศได้ยากในช่วงแรก ถึงแม้จะได้รับการขัดเกลา
 จากรสนา และการได้รับการศึกษาในระดับหนึ่ง แต่บางทีแหวนก็ได้รับการดูถูกจากบุคคลอื่น จาก
 บุคลิกและกิริยาวาจาของเธอเอง ในลักษณะ"สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล"

1.3 ความรักระหว่างแม่-ลูก

ละครที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักระหว่างแม่-ลูกมีเรื่องเดียวคือ ดวงใจแม่

เรื่องดวงใจแม่

ตัวละคร	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ชั้นชั้น	ถิ่นฐานเดิม	บุคลิกภาพ	ลักษณะนิสัยใจคอ	
โบว์	20 ปี	พิเศษ	สูงกว่า ปริญญาตรี	แพทย์	โสด	กลาง	กทม.	เรียบร้อย มีน้ำใจ	
สาว	25 ปี	ปริญญาตรี	ประจำ- สัมพันธ์	โสด	ต่ำ	กทม.	ผู้หญิง- ทำงาน	กตัญญู ทะเล่อ- ทะยาน	
สาย	40 ปี	พิเศษ	ต่ำกว่า- มัธยม	รับจ้าง, ทำสวน	หม้าย	ต่ำ	ตจว.	คล่อง ก้าวร้าว อดทน	
ศิริวัฒน์	20 ปี	พิเศษ	ปริญญาตรี	ทหาร- อากาศ	โสด	กลาง	กทม.	ต่ำต้อย ใจมดตัว เป็นผู้ใหญ่	เสียสละ มีเมตตา
ศรีวัน	50 ปี	พิเศษ	ปริญญาตรี	ไม่มี อาชีพ	หม้าย	กลาง	ตจว.	หล่อ สุภาพ ดี เป็นผู้ใหญ่	มีน้ำใจ มีเมตตา

ละครเรื่อง "ดวงใจแม่" มีแก่นเรื่องหลักคือความรักของแม่ และมีแก่นเรื่องรองคือความรักระหว่างหนุ่มสาว

โครงเรื่องคือ ภาพที่ขัดแย้งระหว่างแม่ที่รักลูกมาก เสียสละและให้อภัย กับลูกที่ท้อแท้เพื่อลูกได้ ซึ่งเป็นภาพของแม่ในอุดมคติ แต่ลูกกลับแสดงความก้าวร้าว เนรคุณต่อแม่ การก้าวร้าว

ของสาววิณีเค้นขีดขึ้น จากการนำเสนอภาพเปรียบเทียบของความรักระหว่างแม่ลูกอีกคู่หนึ่งคือ ศรีวันกับศรีวิวัฒน์ นั่นคือละครได้สอนบรรทัดฐานของลูกที่จะปฏิบัติต่อแม่ให้แก่ผู้ชม ผ่านทางตัวละครที่มีลักษณะชวากับคำตัดกันชัดเจน เช่นสาววิณีกับศรีวิวัฒน์ ในภาพของลูก หรือสาววิณีกับโบว์ ในภาพของการเป็นผู้หญิงที่ลี ซึ่งก็ได้มีชะตากรรมแตกต่างกันไปตามผลของการกระทำของตนเอง ในลักษณะ "ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว"

สิ่งสำคัญที่ละครนำเสนอคือ ค่านิยมในเรื่องการกตัญญู ลูกที่ดีจะต้องมีความกตัญญูยกย่องพ่อแม่ โดยละครได้นำเสนอตัวอย่างการกระทำดังกล่าวผ่านทางตัวละครฝ่ายดีและฝ่ายร้าย ละครเรื่องนี้จบลงแบบ tragedy ด้วยการตายของสายซึ่งได้รับคำสรรเสริญจากตัวละครอื่นว่า เสียสละเพื่อลูก ส่วนสาววิณีถูกสังคมลงโทษ ต้องอยู่กับความรู้สึกผิด ไม่มีใครคบหาสมาคม และท้ายที่สุดก็ต้องจบชีวิตลง

2. แก่นเรื่องเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา

กลุ่มละครที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา มี 3 เรื่อง ในจำนวนนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเลือกวิถีทางในการดำเนินชีวิต 1 เรื่อง และเรื่องเกี่ยวกับการทำผิดศีลธรรม 2 เรื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การเลือกวิถีทางในการดำเนินชีวิต

ละครที่มีแนวเรื่องดังกล่าวได้แก่เรื่อง เกิดแต่ตม

เรื่องเกิดแต่ตม

ตัวละคร	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ชั้น	ถิ่นฐานเดิม	บุคลิกภาพ	ลักษณะนิสัยใจคอ
ปรีก	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	นักศึกษา	โสด	กลาง ค่อนข้าง ต่ำ	ตจว.	ต่ำต้อย ใจมดัว	กตัญญู อดทน ขยัน มีน้ำใจ เป็นสุภาพ- บุรุษ
มิ่งโกมุก	15-18 ปี	สูงกว่า- ปริญญาตรี	นักศึกษา	โสด	กลาง	กทม.	แก่น กล้า คล่อง	ขยัน อดทน กตัญญู
มารุต	20 ปีเศษ	ต่ำกว่า- มัธยม	ใช้แรง- งาน	โสด	ต่ำ	กทม.	ต่ำต้อย ใจมดัว	ขยัน มีน้ำใจ กตัญญู
โสวธรรม	20 ปีเศษ	ต่ำกว่า- มัธยม	หญิงขาย บริการ	โสด	ต่ำ	ตจว.	เรียบร้อย อ่อนโยน	จิตใจดี กตัญญู
แป๊ะ	60 ปีเศษ	ต่ำกว่า- มัธยม	ค้าขาย	แต่งงาน	กลาง	กทม.	คนแก่ ขยัน	ขยัน ใจดี

ละครเรื่อง "เกิดแต่ลม" มีแก่นเรื่องหลักเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา โดยมีแก่นเรื่องรองเกี่ยวกับความรักระหว่างหนุ่มสาว

โครงเรื่องได้นำเสนอให้เห็นว่า ถึงแม้คนเราจะเลือกเกิดไม่ได้ แต่ก็สามารถจะเลือกได้ว่าจะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไร อย่างเช่นปริกและมิ่งโกมุทที่เกิดมามีฐานะต่ำต้อย แต่ก็พยายามเลื่อนชั้นทางสังคม โดยใช้การศึกษาและคุณงามความดีจนประสบความสำเร็จ เป็นตัวอย่างและกำลังใจให้แก่ผู้ชม ในขณะที่ชวกัน การเลือกที่จะดำเนินชีวิตอย่างไรนั้น ก็ต้องมีความระมัดระวัง เพราะถ้าพลาดพลั้งไปสู่ความชั่วแล้ว การที่สังคมจะให้โอกาสในการแก้ตัวนั้นเป็นเรื่องยาก ดังเช่น ในกรณีของมารุตและโสวธรรม แต่ถึงแม้พื้นฐานและอาชีพของทั้งคู่จะไม่ดี แต่สังคมยังถือว่าทั้งคู่เป็นคนดี เพราะทั้งคู่มีความกตัญญู

ละครได้นำเสนอจุดจบของปริกและมิ่งโกมุท คือการได้เลื่อนชั้นทางสังคม โดยอาศัยระบบการศึกษา (มิ่งโกมุทจบแพทย์ ปริกจบวิศวกรรมศาสตร์) ทำให้พวกเขาได้รับการยกย่องสรรเสริญจากสังคม แสดงว่าละครให้ความสำคัญกับค่านิยมเรื่องการศึกษา เพราะการศึกษาจะทำให้สถานภาพทางสังคมดีขึ้น และยังนำเสนอว่าคนที่ถือได้ว่าจะประสบความสำเร็จในชีวิตนั้น นอกจากจะอาศัยการศึกษาแล้ว ยังจะต้องเป็นคนดี

การจัดลำดับสิ่งสำคัญในเรื่องนี้ สิ่งสำคัญที่สุดคือ การเป็นคนดี ซึ่งค่านิยมในความหมายของการเป็นคนดีที่สำคัญในเรื่องนี้คือ ความกตัญญู และการมีน้ำใจต่อผู้อื่น ซึ่งทำให้ตัวละครเอกทั้งหมดมีความสุขสมหวังในตอนจบ และสิ่งสำคัญในอันดับรองลงมาคือ ค่านิยมเรื่องการเลื่อนชั้นทางสังคมโดยใช้ระบบการศึกษา

2.2 การทำผิดศีลธรรม

ละครที่มีแนวเรื่องดังกล่าวมี 2 เรื่องคือ ศีรษะมาร และเทพบุตรสุดเวหา

เรื่องศีรษะมาร

ตัวละคร	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ชั้นชั้น	ถิ่นฐานเดิม	บุคลิกภาพ	ลักษณะนิสัยใจคอ
ปิลินธนา	20 ปีเศษ	มัธยมฯ	ไม่มีอาชีพ	โสด	กลาง ค่อนข้างสูง	กทม.	สาวสังคม คล่อง	เห็นแก่ตัว โหดร้าย ก้าวร้าว ขี้ใจจาง
ปิติ	40 ปีเศษ	สูงกว่า- ปริญญาตรี	ศิัลย- แพทย์, นักวิชา ศาสตร์	หม้าย	กลาง ค่อนข้างสูง	กทม.	เป็นผู้ใหญ่ ดุดี	ตอนแรกมี- เมตตา ภายหลังโหด ร้าย
พร	50 ปีเศษ	ไม่ระบุ	พ่อบ้าน	โสด	ต่ำ	ไม่ระบุ	เป็นผู้ใหญ่ ใจสมตัว	จิตใจดี มีเมตตา
สักการ	20 ปีเศษ	สูงกว่า- ปริญญาตรี	แพทย์	โสด	กลาง ค่อนข้างสูง	กทม.	หล่อ ดุดี	เป็นคนดี มีน้ำใจ
วิฬาริ	20 ปีเศษ	ปริญญาตรี	ไม่มีอาชีพ	โสด	กลาง ค่อนข้างสูง	กทม.	เรื้อยบรื้อย อ่อนโยน	เป็นคนดี มีน้ำใจ

ละครเรื่อง "ศิระมาร" เป็นแก่นเรื่องหลักเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา และแก่นเรื่องรอง เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรัก

มีโครงเรื่องในลักษณะของ "ธรรมะย่อมชนะอธรรม" โดยนำเสนอความแตกต่างของตัวละครฝ่ายดี คือ วิฬาร และ สักการ กับ ตัวละครฝ่ายร้าย คือ บิลินชา ซึ่งเต็มไปด้วยกิเลส รัก โลภ โกรธ หลง อิจฉา ริษยา และในที่สุดความชั่วก็ต้องแพ้ต่อความดี เป็นการสอนศีลธรรมให้แก่ผู้ชม

ละครได้นำเสนอจุดจบของตัวละครเอกในเรื่องแบบ tragedy ซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงสิ่งสำคัญของตัวละครเอกคือ บิลินชา เป็นคนขาดคุณธรรม โหดร้าย เห็นแก่ตัว ก้าวร้าว และที่สำคัญคือ เขาทำให้ผู้คนมากมายต้องตาย จุดจบของเขาคือความตายเช่นกัน รวมถึงได้รับการประณามจากสังคมด้วย ส่วนบิลินชาแม้จะได้รับการนำเสนอว่าเป็นคนมีคุณธรรม จิตใจดีมาในตอนต้น แต่เมื่อเขาถูกบิลินชาครอบงำให้ช่วยเหลือในการทำความชั่วจนมีผลทำให้คนต้องตาย การกระทำของเขาจึงไม่ได้รับการสนับสนุน จุดจบของเขาจึงเป็นความตาย ในกรณีของพรแม้ถูกนำเสนอว่าเป็นคนจิตใจดี มีเมตตา แต่จุดจบของเขาก็คือความตาย เพราะเขาสนับสนุนในการทำผิดของบิลินชา เนื่องจากความรัก ความสงสาร ส่วนสักการและวิฬาร อยู่รอดปลอดภัยในตอนจบ เพราะความเป็นคนดี มีคุณธรรมของบุคคลทั้งสอง

สิ่งสำคัญที่ละครเรื่องนี้ได้นำเสนอคือ การเป็นคนดี ในความหมายของความกตัญญู มีจิตใจโอบอ้อมอารี มีเมตตา ให้อภัย โดยละครได้นำเสนอภาพตัวละครในลักษณะ ขาวกับดำตัดกัน ชัดเจน คือ บิลินชา และ วิฬาร รวมถึงผลของการกระทำของแต่ละฝ่ายที่ได้รับ

4
เรื่องเทพบุตรสุดเวหา

ตัวละคร	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ชั้นชั้น	ถิ่นฐานเดิม	บุคลิกภาพ	ลักษณะนิสัยใจคอ
นิรันดร	25-30 ปี	ไม่ระบุ	เจ้าหน้าที่ โรงแรม	โสด	กลาง	ไม่ระบุ	หล่อ ลึกลับ	มีน้ำใจ เป็นสุภาพบุรุษ
สุภัควดี	40 ปี	พิเศษ สูงกว่า ปริญญาตรี	ผู้บริหาร โรงแรม	หม้าย	กลาง ค่อนข้าง สูง	กทม.	ผู้หญิง ทำงาน คณ้อง	มีน้ำใจ มีเมตตา
ศศิ- ประภา	20 ปี	พิเศษ ปริญญาตรี	นักธุรกิจ	โสด	กลาง ค่อนข้าง สูง	กทม.	ผู้หญิง ทำงาน คณ้อง	ขี้สงสัย แต่ก็มีน้ำใจ
นพเดช	20 ปี	พิเศษ ปริญญาตรี	ไม่ระบุ	โสด	กลาง	กทม.	หล่อ	จริงใจ มีน้ำใจ

ละครเรื่อง "เทพบุตรสุดเวหา" มีแก่นเรื่องหลักเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา แก่นเรื่องรองเกี่ยวกับความรักระหว่างหนุ่มสาว และความรักของบุคคลในครอบครัว

โดยมีโครงเรื่องในลักษณะของ "ธรรมะย่อมชนะอธรรม" การมีผู้วิเศษที่มีอำนาจเหนือมนุษย์ มาช่วยกำจัดผู้ที่ทำชั่วก่อความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ลงโทษผู้กระทำผิด และคอยช่วยเหลือผู้ที่ทำความดี ซึ่งผู้วิเศษนี้คือสัญลักษณ์ที่มาจัดระเบียบใหม่ให้กับสังคม เรื่องนี้จบลงด้วยความสุขสมหวังของตัวละคร ถึงแม้ว่าละครจะนำเสนอว่าสิ่งที่เขาทำไม่ถือว่าเป็นความผิด เพราะเขาเป็นผู้มาช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และกำจัดความชั่วร้ายไปจากสังคม แต่อย่างไรก็ตามก็มีการสื่อว่าการฆ่าคนนั้นถึงอย่างไรก็เป็นบาป ไม่ว่าจะฆ่าคนชั่วหรือคนดี เพราะในความเป็นจริงคนชั่วก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะตายอย่างนั้น ดังนั้น ในที่สุดนิรันดรจึงต้องจากไป

สิ่งสำคัญที่ละครนำเสนอคือ ค่านิยมเรื่องการทำความดี เพราะถ้าเป็นคนดีแล้ว ย่อมตก
น้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ ดังการเปรียบเทียบว่าถ้าเป็นคนดีจะได้รับการคุ้มครอง โดยอำนาจเหนือ
มนุษย์ของนิรันดรในละครเรื่องนี้

จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ของละครที่ศึกษา จะเป็นละครที่มีแก่นเรื่องหลัก เป็นความรักระหว่างหนุ่มสาว โดยมีโครงเรื่องคือ การที่ความรักนั้นมีปัญหา อุปสรรค ตัวละครเอกจะต้องเอาชนะปัญหาต่างๆเหล่านั้น ไม่ว่าจะ เป็นปัญหา ความแตกต่างระหว่างชนชั้น ความแตกต่างด้านพื้นฐาน ฐานะ หรือการมีบุคคลที่สาม เข้ามาทำให้เข้าใจผิด

แต่ไม่ว่าจะเป็นละครแนวเรื่องรัก หรือแนวเรื่องศีลธรรมจรรยา ก็ มักจะต้องจบลงด้วยการคลี่คลายของปัญหาต่างๆในเรื่อง นั่นคือภาพตัวละครเอก จะช่วยแก้ไขความขัดแย้ง ที่ไม่อาจจะแก้ไขได้ในโลกแห่งความเป็นจริง ให้สามารถแก้ไขได้ในโลกแห่งละคร ไม่ว่าจะ เป็นปัญหาความรัก ปัญหาครอบครัว ปัญหาจริยธรรม แต่ปัญหาของปัจเจกบุคคล เช่นปัญหาความรักจะคลี่คลายได้มากกว่าปัญหาที่เป็นของสังคม เช่นปัญหาช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน

สิ่งสำคัญของตัวละครในแง่ของคุณลักษณะทางประชากรคือ ตัวละคร จะต้องมีความรู้ทางสังคม หรือได้รับการเลื่อนชั้นทางสังคม รวมถึงเรื่องหน้าตา และบุคลิกภาพที่ดีด้วย และถ้ามองในแง่ของแก่นเรื่อง สิ่งสำคัญของละครที่ขาดไม่ได้คือเรื่องรัก ไม่ว่าจะ เป็นรักระหว่างหนุ่มสาว สามภรรยา แม่ลูก เพื่อน พี่น้อง ฯลฯ โดยละครนำเสนอสิ่งสำคัญของความรักระหว่างหนุ่มสาวว่า จะต้อง เป็นคนจิตใจดี หน้าตาดี และมีความมั่นคงในความรักพร้อมที่จะเอาชนะอุปสรรค ทุกอย่างที่เกิดขึ้น ความรักของแม่จะต้องสามารถอุทิศตัวและเสียสละทุกอย่าง เพื่อลูกได้ ส่วนลูกก็ควรเคารพ ให้เกียรติและกตัญญูต่อแม่ สามภรรยาที่รัก กันจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อกัน ภรรยาต้องเป็นแม่บ้านแม่เรือนที่ดี สามภรรยาต้องเป็น ผู้นำครอบครัวที่ดี ความรักของเพื่อนจะต้องมีความจริงใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ได้ เป็นต้น

โดยสรุป การจัดลำดับสิ่งสำคัญของตัวละครเอกนั้น กล่าวได้ว่า ทุก เรื่องไม่ว่าจะเป็นแนวเรื่องใด จะให้ความสำคัญแก่การเป็นคนดี มีจริยธรรม โดยมีกระบวนการเดียวกันคือ ใช้ภาพตัวละครเอกสาธิตให้ผู้ชมได้เห็น ตลอดจนถึงผลลัพธ์ของการกระทำนั้น ในลักษณะทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว นอกจากนี้ การนำเสนอภาพตัวละครเอกให้ผู้ชมได้แยกแยะดีชั่วออกจากกัน มักใช้ลักษณะตัวละครขาว-ดำ เปรียบเทียบกัน โดยการบอกให้ทราบว่า ใครเป็นฝ่ายดี ใคร

เป็นฝ่ายชี้ว่า ผ่านลักษณะนิสัยใจคอ และการแสดงออกของตัวละคร เช่น คู่ของ
 สาวินีกับโบว์ หรือปิ่นธากับวิฬาริ ในเรื่องคุณลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่ดีและ
 ร้าย สาวินีกับเสื่อ ในภาพของการเป็นลูกที่ดี เพราะถ้ายังภาพตัวละครแตกต่าง
 กันมากเท่าไร ผู้ชมก็จะเข้าใจช่วยฝ่ายดีและประณามตัวละครฝ่ายร้าย

การที่ละครทุกเรื่องนำเสนอสิ่งสำคัญของตัวละครเอกในเรื่องคุณงาม
 ความดีนั้น เป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการอยู่รอดของสังคม การที่ละครบอกว่าตัว
 ละครเอกควร และไม่ควรจะทำอะไร เป็นการบอกถึงกฎเกณฑ์ต่างๆของสังคม
 ให้สมาชิกในสังคม มีแนวความคิด อารมณ์ ความรู้สึกมีการปฏิบัติที่ยึดถือบรรทัด-
 ฐานของสังคมไปในทิศทางเดียวกัน และอาจเป็นด้วยเหตุว่า สภาพจิตใจของคน
 ในสังคมในปัจจุบันมีสภาพเสื่อมโทรมลง ละครโทรทัศน์จึงเป็นเครื่องมือหนึ่งในการ
 ฟื้นฟูและสังคมในเรื่องศีลธรรมจรรยา เพื่อให้สังคมสงบเรียบร้อย